

Teza: niestawiennictwo obwinionego na rozprawie

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem organ procesowy może uznać niestawiennictwo obwinionego za nieusprawiedliwione pomimo przedłożenia wystawionego przez lekarza sądowego zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się, jeżeli z innych przekonujących dowodów wynika, że obwiniony zdolny jest do udziału w czynnościach procesowych.

Sygn. akt WO- 91/17

ORZECZENIE

z dnia 1 lutego 2018 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie,

w składzie następującym:

Przewodniczący: SWSD - Magdalena Śniegula

Sędziowie: SWSD – Jacek Będkowski

SWSD - Anna Maria Kozłowska /sprawozdawca/

Protokolant: Aneta Stefańska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego r.pr. Krzysztofa Bodio

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1lutego 2018r.

sprawy radcy prawnego F. W. (1)

obwinionego o czyn z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 4 grudnia 2012r.(tekst jednolity Dz. U. 2010r. Nr 10 poz. 65 ze zm.) w związku z art. 6 ust.2 w zw. z art. 4 ust.1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, którego tekst jednolity ogłoszono uchwałą nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010r.

z powodu odwołania Obwinionego radcy prawnego F. W. (1)

od Orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia 16 maja 2017r. w sprawie o sygn. akt D 67VIII/2013

orzeka:

1.

Utrzymuje w mocy Orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia 16 maja 2017r. w sprawie o sygn. akt D 67/VIII/2013;

2.

na podstawie art. 70⁶ ust.2 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (tekst jednolity Dz.U.2017.1870) zasądza od obwinionego radcy prawnego J. P. na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie koszty postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym przy KIRP w Warszawie w zryczałtowanej wysokości 1.200,00 (słownie: jeden tysiąc dwieście) złotych.

UZASADNIENIE

Kancelaria (...) (...) K. L. (...) w B. pismem z dnia 31.08.2011r. poinformowała Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach, że wobec radcy prawnego F. W. (1) zapadł Wyrok (...) R. (...) z 3.10.2006r. skazujący go na karę pozbawienia wolności w zawieszeniu oraz karę grzywny.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach podejmując działania związane z wszczęciem dochodzenia ustalił, że radca prawny został skazany również innymi wyrokami w tym Wyrokiem (...)

W dniu 1 marca 2012r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach złożył wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec obwinionego radcy F. W. (1), który obejmował 5 zarzutów.

W punkcie 3 w/w wniosku Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach zarzucił obwinionemu popełnienie przestępstwa za art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1k.k. co na podstawie art. 6 ust.2 w zw. z art. 4 ust.1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, którego tekst jednolity ogłoszono uchwałą nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010r. stanowi naruszenie zasad etyki. W zakresie punktu 3 w/w wniosku o wszczęcie postępowania Obwiniony Wyrokiem (...) który stał się prawomocny 26.03.2008r. został skazany na karę pozbawienia wolności 1 rok i 4 miesiące, 80 stawek po 20,00 zł grzywny w zawieszeniu na 3 lata. Przesłupstwo popełnione przez obwinionego polegało na tym, że w dniu 12 sierpnia 2005r. w R. poprzez okazanie pracownikowi Sp. Jawnej (...) M. P. kserokopii uprzednio podrobionego dowodu wpłaty kwoty 8.786,03 zł zawierającego pieczęć G. Bank (...) Akcyjna (...), z którego wynikało, iż w dniu 12 sierpnia 2005r. dokonał wpłaty na rachunek bankowy numer (...) należący do spółki jawnej (...) z siedzibą w P. gotówki w kwocie 8.876,03 zł tytułem zapłaty faktury nr (...), która to wpłata w rzeczywistości nie została dokonana, doprowadził M. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) spółka jawna polegającego na wydaniu towaru o wartości 8.786,03 zł czym działał na szkodę wymienionej spółki. Przesłupstwo wypełniło znamiona art. 286 § 1 k. k. i art. 270 § 1k.k.

W dniu 12 czerwca 2012r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Katowicach uznał obwinionego winnym i wymierzył mu kary.

W wyniku odwołania od w/w orzeczenia Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzeczeniem z dnia 4 grudnia 2012r. sygn. akt WO – 76/2012 uchylił orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w Katowicach i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania.

Obwiniony po uchyleniu orzeczenia przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny, w grudniu 2012r. do maja 2017r., nie stawił się na żadną z wyznaczanych kilkanaście razy rozprawy dostarczając zwolnienia lekarskie od bieglego sądowego.

Postanowieniem z dnia 15 września 2016r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Katowicach umorzył - z uwagi na przedawnienie karalności - postępowanie przeciwko obwinionemu w stosunku do czynów opisanych w pkt 1-4 wniosku o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego z dnia 1 marca 2012r. poza zarzutem popełnienia przestępstwa z art. 286§ 1 k. k. - pkt 3 w/w wniosku.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach (zwany również dalej OSD lub Sąd I Instancji) Orzeczeniem z dnia 16 maja 2017r. sygn. akt D 67/VIII/2013 uznał obwinionego radcę prawnego F. W. (1) za winnego naruszenia art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 4 grudnia 2012r.(tekst jednolity Dz. U. 2010r. Nr 10 poz. 65 ze zm.) w związku z art. 6 ust.2 w zw. z art. 4 ust.1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, którego tekst jednolity ogłoszono uchwałą nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010r. w zw. z art. 4 ust.1 k.k. wynikającego z popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k. k, za które obwiniony F. W. (2) został skazany prawomocnym Wyrokiem (...) które to polegało na tym, że Przesłupstwo popełnione przez obwinionego polegało na tym, że w dniu 12 sierpnia 2005r. w R. poprzez okazanie pracownikowi Sp. Jawnej (...) M. P. kserokopii uprzednio podrobionego dowodu wpłaty kwoty 8.786,03 zł zawierającego pieczęć G. Bank (...) Akcyjna (...), z którego wynikało, iż w dniu 12 sierpnia 2005r. dokonał wpłaty na rachunek bankowy numer (...) należący do spółki jawnej (...) z siedzibą w P. gotówki w kwocie 8.876,03 zł tytułem

zapłaty faktury nr (...), która to wpłata w rzeczywistości nie została dokonana, doprowadził M. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) spółka jawna polegającego na wydaniu towaru o wartości 8.786,03 zł czym działał na szkodę wymienionej spółki.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wymierzył obwinionemu za przewinienie dyscyplinarne karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na okres 5 lat oraz zakaz wykonywania patronatu na czas dziesięciu lat oraz obciążył obwinionego kosztami postępowania w kwocie 1.173,40zł (jeden tysiąc złotych).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Katowicach ustalił, że:

Obwiniony F. W. (2) został skazany prawomocnym Wyrokiem (...) na karę pozbawienia wolności 1 rok i 4 miesiące, 80 stawek po 20,00 zł grzywny w zawieszeniu na 3 lata. Przepięstwo popełnione przez obwinionego polegało na tym, że w dniu 12 sierpnia 2005r. w R. poprzez okazanie pracownikowi Sp. Jawnej (...) M. P. kserokopii uprzednio podrobionego dowodu wpłaty kwoty 8.786,03 zł zawierającego pieczęć G. Bank (...) Akcyjna (...) z którego wynikało, iż w dniu 12 sierpnia 2005r. dokonał wpłaty na rachunek bankowy numer (...) należący do spółki jawnej (...) z siedzibą w P. gotówki w kwocie 8.876,03 zł tytułem zapłaty faktury nr (...), która to wpłata w rzeczywistości nie została dokonana, doprowadził M. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) spółka jawna polegającego na wydaniu towaru o wartości 8.786,03 zł czym działał na szkodę wymienionej spółki. Przepięstwo wypełniało znamiona m. in. Art. 286 § 1 k. k.

Obwiniony zaskarżył Orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia 16 maja 2017r. i zarzucił mu:

Rażące naruszenie art. 6 w zw. z art. 117§ 2 i 2a k.p.k. poprzez rozpoznanie sprawy pod nieobecność obwinionego mimo właściwego usprawiedliwienia przyczyny nieobecności a tym samym pozbawienie go możliwości obrony.

Obwiniony wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia OSD z 16 maja 2017r. i przekazanie sprawy Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu OIRP w Katowicach do ponownego rozpoznania.

Formułując zarzuty odwołania obwiniony wskazał, że swoją nieobecność na wyznaczony termin rozprawy usprawiedliwił we właściwy sposób zaświadczeniem lekarza sądowego. Fakt przedstawienia zaświadczenia lekarskiego jest jednoznaczny. Obwiniony podniósł, że Sąd Dyscyplinarny nie ma żadnych pranych i faktycznych możliwości kwestionowania zasadności doręczonego zaświadczenia lekarskiego co do niemożności stawiennictwa na wyznaczony termin rozprawy. Obwiniony podał, że prezentowanie przez Sąd I Instancji poglądu, że brak wniosku obwinionego o odroczenie rozprawy mimo zaświadczenia lekarskiego jest nieporozumieniem.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje.

Odwołanie obwinionego nie zasługuje na uwzględnienie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Katowicach prawidłowo przeprowadził postępowanie dyscyplinarne, zaś z zebranego materiału dowodowego wysnuł słuszne wnioski.

Ustalenia faktyczne dokonane przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy OIRP w Katowicach nie budzą wątpliwości.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznaje ustalenia OSD za prawidłowe i przyjmuje je za własne. Stwierdzić trzeba, że ustalenia te są wynikiem prawidłowej oceny dowodów, zgodnej z wymogami art. 7 k.p.k. i nie doszło do jego naruszenia. OSD nie brakło doświadczenia życiowego przy ocenie zaistniałych zdarzeń.

Obwiniony sformułował jako zarzut wobec orzeczenia Sądu I Instancji naruszenie art. 6 k.p.k. w zw. z art. 117 § 2 k.p.k. wskazując, że przeprowadzenie rozprawy bez udziału obwinionego, pomimo jego usprawiedliwionej nieobecności naruszyło prawo obwinionego do obrony, wyrażające się w osobistym udziale oskarżonego w rozprawie .

Kwestie te były przedmiotem rozważań Sądu I Instancji, który w pisemnym uzasadnieniu, niejako uprzedzając zarzut odwołania, opisał szczegółowo okoliczności w jakich doszło do podjęcia decyzji w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku obwinionego o kolejne odroczenie rozprawy przed Sądem Dyscyplinarnym w związku z przedłożonym przez obwinionego zaświadczeniem lekarskim (s. 2-3uzasadnienia).

Obwiniony od wydania orzeczenia przez WSD z dnia 4 grudnia 2012r. sygn. akt WO – 76/2012, uchylającego orzeczenie OSD w Katowicach i przekazującego je do ponownego rozpoznania, do dnia 16 maja 2017r. tj. do dnia wydania zaskarżonego orzeczenia nie stawiał się na ani jedną wyznaczoną rozprawę przysyłając zwolnienia od lekarza biegłego sądowego.

Do członków składu orzekającego w rozprawach docierały informacje że obwiniony jest widywany na rozprawach w sądach powszechnych w czasie, gdy rzekomo jest niezdolny do uczestniczenia przed Sądem Dyscyplinarnym. Wobec powzięcia powyższych informacji Przewodniczący OSD oraz rzecznik dyscyplinarny zwrócili się do kilku sądów powszechnych o udzielenie informacji czy w okresach kiedy obwiniony przebywał na zwolnieniach lekarskich, które przedkładał OSD, uczestniczył równocześnie w rozprawach przed tymi Sądami. Udzielając odpowiedzi(...) pismami z dnia 5.12.2014r. i 14.11.2016r. oraz Ośrodek (...) w R. pismem z dnia 4.12.2014r.i 7.11.2016r., (...) pismami z dnia 3.12.2014r. i 4.11.2016r., (...)pismami z dnia 19.12.2014r. i 3.11.2016r. potwierdziły, że obwiniony kilkakrotnie uczestniczył przed tymi Sądami w rozprawach w dniach i okresach, gdy przebywał na zwolnieniach lekarskich przedkładanych przed OSD jako usprawiedliwienie nieobecności w postępowaniu dyscyplinarnym (s. 2 uzasadnienia), które to pisma OSD dopuścił jako dowody w sprawie. OSD w Katowicach prawidłowo ocenił i ustali, że obwiniony celowo i z rozmysłem wprowadzał w błąd Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Katowicach co do niemożności stawiania się na rozprawy w postępowaniu dyscyplinarnym. Sąd I Instancji słusznie również zauważył, że obwiniony przedkładając przy piśmie z dnia 8 maja 2017r. zwolnienie lekarskie z 5.05.2017r. i zaświadczenie lekarza sądowego z dnia 8.05.2017r. nie złożył wniosku o odroczenie rozprawy. Zgodnie bowiem z art. 117 § 2 k.p.k. ”Czynności nie przeprowadza się, jeżeli osoba uprawniona nie stawiała się, a brak dowodu, że została o niej powiadomiona, oraz jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że niestawiennictwo wynikało z powodu przeszkód żywiołowych lub innych wyjątkowych przyczyn, a także wtedy, gdy osoba ta usprawiedliwiła należyście niestawiennictwo i wnosi o nieprzeprowadzanie czynności bez jej obecności, chyba że ustawa stanowi inaczej.”

Dodatkowo należy zauważyć, że zgodnie z art. 63³ ust. 2 ustawy o radcach prawnych „Niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy na rozprawę, posiedzenie lub na wezwanie rzecznika dyscyplinarnego nie wstrzymuje rozpoznania sprawy lub przeprowadzenia czynności, chyba że należyście usprawiedliwią oni swoją nieobecność, jednocześnie wnosząc o odroczenie lub przerwanie rozprawy lub posiedzenia lub o nieprzeprowadzanie czynności przed rzecznikiem, albo sąd dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny z ważnych przyczyn uzna ich obecność za konieczną.”

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem organ procesowy może uznać niestawiennictwo uczestnika postępowania za nieusprawiedliwione pomimo przedłożenia wystawionego przez lekarza sądowego zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawiania się, jeżeli z innych przekonujących dowodów wynika, że uczestnik postępowania zdolny jest do udziału w czynnościach procesowych.

Zgodnie z Wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2016 r. V KK 321/15

„Norma wynikająca z treści art. 117 § 2 k.p.k., w przypadku usprawiedliwienia niestawiennictwa oskarżonego na rozprawie, implikuje koniecznością zaniechania przeprowadzenia planowanych czynności procesowych, o ile to usprawiedliwienie jest należyte. Oznacza to, że sąd ma obowiązek badać, czy przedstawione usprawiedliwienie wskazuje na okoliczności rzeczywiście uniemożliwiające stronie stawienie się na rozprawę i udokumentowane w sposób nie budzący wątpliwości co do zaistnienia tych okoliczności. Dotyczy to oceny każdego podanego przez oskarżonego powodu, a zatem także choroby potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim spełniającym wymogi określone w art. 117 § 2a k.p.k., który to dokument sąd ocenia w kontekście innych dowodów zgromadzonych w sprawie, jak też dotychczasowej postawy oskarżonego, w ramach przestrzegania przepisów statuujących jego dyspozycyjność wobec organów procesowych.” (patrz również Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 12

stycznia 2017 r. sygn. akt II AKa 411/16 Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2017 r. sygn. akt SDI 72/16)

Niezasadne jest więc stwierdzenie przez obwinionego w odwołaniu że Sąd Dyscyplinarny nie ma żadnych prawnych i faktycznych możliwości kwestionowania zasadności doręczonego zaświadczenia lekarskiego co do niemożności stawienia na wyznaczony termin rozprawy.

W opisanej wyżej sytuacji nie można skutecznie zarzucić Sądowi I Instancji naruszenia przepisów prawa procesowego, w tym art. 6 i art. 117 k.p.k. Przepis art. 117 § 2a k.p.k. stanowiąc, iż usprawiedliwienie niestawiennictwa uczestnika postępowania z powodu choroby wymaga przedstawienia wystawionego przez lekarza sądowego zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się, stanowi dopełnienie normy z art. 117 § 2 k.p.k. jedynie w zakresie określenia formy usprawiedliwienia niestawiennictwa z powodu choroby. Dochowanie tej formy nie jest jednakże równoznaczne z należyтым usprawiedliwieniem niestawiennictwa w rozumieniu art. 117 § 2 k.p.k. Kwestia ta podlega bowiem dokonywanej w konkretnej sprawie ocenie Sądu Dyscyplinarnego, który może uznać niestawiennictwo uczestnika postępowania za nieusprawiedliwione pomimo przedłożenia wystawionego przez lekarza sądowego zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się, jeżeli z innych przekonujących dowodów wynika, że uczestnik postępowania zdolny jest do udziału w czynnościach procesowych.

Z dokumentu zwolnienia lekarskiego wystawionego 5 maja 2017r. wynika jednoznacznie, że obwiniony w czasie zwolnienia lekarskiego może chodzić. Biorąc więc pod uwagę powyższe ustalenia OSD, iż obwiniony w latach styczeń 2013r.- maj 2017r. przedkładając zwolnienia lekarskie i zaświadczenia lekarza sądowego usprawiedliwiające nieobecność na rozprawach w postępowaniu dyscyplinarnym uczestnicząc jednocześnie w rozprawach przed Sądami powszechnymi oraz fakt, że obwiniony w czasie zwolnienia lekarskiego mógł chodzić należy stwierdzić, że Sąd I Instancji zasadnie uznał niestawiennictwo obwinionego za nieusprawiedliwione pomimo przedłożenia zaświadczenia lekarza sądowego potwierdzającego niemożność stawienia się obwinionego na rozprawie.

W realiach niniejszej sprawy w dniu 9 maja 2017 r. Sąd I Instancji był nie tylko uprawniony, ale w świetle postawy obwinionego zobowiązany do oceny aktualności wynikającej z zaświadczenia lekarza sądowego sytuacji. Obwiniony już wcześniej przedstawiał, zaświadczenia lekarza sądowego zaświadczone o niemożności uczestniczenia w rozprawie a w tym czasie obwiniony uczestniczył w innych rozprawach przed sądem powszechnym co może powodować wątpliwości co wiarygodności takich zaświadczeń.

Obwiniony wiedział, że toczy się wobec niego postępowanie dyscyplinarne. OSD w okresie od stycznia 2013r do maja 2017 r, wyznaczając tak wiele terminów stawienia się (rocznie 4 -5 terminów rozpraw) , stworzył obwinionemu możliwość złożenia wyjaśnień w dogodnym dla niego terminie. Obwiniony z takiej możliwości nie skorzystał. W tym samym czasie uczestniczył zaś w czynnościach sądowych w sądach powszechnych .

W ocenie WSD, opisane wyżej postępowanie obwinionego w zakresie usprawiedliwiania nieobecności przed Sądem I Instancji świadczyło o instrumentalnym korzystaniu przez niego z instytucji prawa do obrony w postępowaniu dyscyplinarnym.

WSD ocenił też negatywnie sposób, w jaki obwiniony składał wnioski o usprawiedliwienia swojej nieobecności, wskazując przykładowo wniosek dotyczący rozprawy w dniu 9 maja 2017 r. złożony faxem dopiero w dniu rozprawy w sytuacji, gdy obwiniony uzyskał zaświadczenie lekarskie już trzy dni wcześniej.

Zauważyć więc też należy, że oryginały wniosku o usprawiedliwienie nieobecności na rozprawie, zwolnienia lekarskiego z 5.05.2017r. oraz zaświadczenie lekarza sądowego z 8.05.2017r. wpłynęły do OSD OIRP w Katowicach w dniu 10.05.2017r., a więc po rozprawie, która odbyła się 9.05.2017r.

OSD na rozprawie w dniu 9 maja 2017r., nie dysponował oryginałem wniosku obwinionego o usprawiedliwienie nieobecności na rozprawie w tym dniu. Wniosek taki wpłynął do OIRP w Katowicach następnego dnia już po zakończeniu rozprawy.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zauważa ponadto, iż w postępowaniu dyscyplinarnym nie ma obowiązku uczestniczenia obwinionego w rozprawach. Potwierdza to postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2014 r. - sygn. SDI 13/14 oraz wyrok SN z 8 lipca 2015 r. sygn. akt SDI 27/15. W związku z tym OSD prawidłowo rozpoznał sprawę w dniu 9 maja 2017 r. pod nieobecność obwinionego i wydał orzeczenie.

Odnosząc te rozważania do niniejszej sprawy WSD zauważa, że obwiniony nadużył swojego prawa do obrony, a jego postawa zmierzała do świadomego utrudniania postępowania dyscyplinarnego.

Dlatego też nie można zgodzić się z obwinionym, że Sąd I Instancji przy wydaniu zaskarżonego orzeczenia dopuścił się obrazy art. 6 k.p.k. w zw. z art. 117 § 2 k.p.k.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Katowicach, stworzył obwinionemu możliwość uczestniczenia w rozprawie, wyznaczając na przestrzeni kilku lat kilkanaście terminów, z których obwiniony mógł wybrać jeden dogodny dla siebie ale z tego nie skorzystał.

OSD prawidłowo zastosował przepisy Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, którego tekst jednolity ogłoszono uchwałą nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010r. z tekst jednolity z 2010r. bowiem § 2 Uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowi, że do zdarzeń mających miejsce przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały zastosowanie mają przepisy dotychczasowe.

OSD OIRP w Katowicach wymierzył obwinionemu za popełnione przewinienie dyscyplinarne karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na okres 5 lat na podstawie art. 65 ust.1 pkt 3.

W dacie popełnienia przez obwinionego przewinienia dyscyplinarnego tj. 12 sierpnia 2005r. obowiązywała ustawa z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych, (t.j. Dz.U.2002.123.1059), której art. 65 ust. 1.pkt 3 określał, że karami dyscyplinarnymi są:

(...)3) zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na czas od trzech miesięcy do pięciu lat (...).

Jednocześnie w tym czasie art. 65 ust. 2b.ustawy o radcach prawnych stanowił, że „Obok kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego orzeka się dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na czas od lat dwóch do lat dziesięciu”

Ustawą z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1778) w miejsce w/w art. 65 ust. 1 pkt 3 wprowadzono art. 65 ust. 1 pkt 4, pozostawiono bez zmian ust.2b oraz dodano ust. 2 h .

Na mocy dodanego do art. 65 ust. 2h:

„2h. Kara zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego pociąga za sobą utratę biernego i czynnego prawa wyborczego do organu samorządu radców prawnych na czas sześciu lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.”

W znowelizowanych przepisach, które weszły w życie 25 grudnia 2014r. przyjęto, identycznie jak i poprzednio, że zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego może nastąpić na czas od trzech miesięcy do pięciu lat.

Obwinionemu wymierzono bowiem karę zawieszenia - tym samym, karę znaną ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych zarówno w brzmieniu obowiązującym przed dniem 25 grudnia 2014 r., jak i po tej dacie.

Znowelizowany przepis wszedł w życie w dniu 25 grudnia 2014 r., a więc, OSD OIRP w Katowicach wydając orzeczenie w dniu 16 maja 2017 r. orzekał już "pod rządami" nowych przepisów. OSD OIRP w Katowicach w uzasadnieniu wskazał, że orzekał zgodnie z dyspozycją art. 4 § 1 k.k., mającego zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko

radcom prawnym na podstawie art. 74¹ pkt 2 ustawy o radcach prawnych - gdzie należy zastosować ustawę nową, chyba że stara ustawa była względniejsza dla sprawcy.

Zgodnie z art. 4. § 1. k.k., „Jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy.”

Z uwagi na dodany w znowelizowanej ustawie o radcach prawnych w art. 65 ust. 2 h zdaniem WSD Sąd I Instancji prawidłowo zastosował przepisy ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w brzmieniu obowiązującym przed dniem 25 grudnia 2014 r. jako względniejsze dla obwinionego.

Podobnie ocenić trzeba wymierzenie kary zakazu wykonywania patronatu. Również nie jest to kara nowa i znana była ustawie o radcach prawnych przez cały okres od zaistnienia zarzucanego czynu do jego osądzenia.

Mając powyższe na uwadze Wyższy Sąd Dyscyplinarny utrzymał w mocy orzeczenie OSD uznając, że obwiniony popełnił zarzucane mu przewinienia dyscyplinarne i, że orzeczenie wobec obwinionego kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na okres 5 lat oraz zakaz wykonywania patronatu na czas dziesięciu lat za popełnione przez obwinionego przewinienie dyscyplinarne jest uzasadnione.

Kara musi być współmierna do popełnionego przewinienia. W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że aby kara spełniała wymóg współmierności do czynu, za jaki jest nakładana, powinna być stosowana do rodzaju naruszonego obowiązku i stopnia jego naruszenia, rodzaju i stopnia winy, rodzaju i rozmiaru ujemnych następstw popełnienia przewinienia, a także powinna uwzględniać zachowanie się sprawcy przewinienia dyscyplinarnego po jego popełnieniu, w szczególności starania o usunięcie ujemnych następstw popełnienia przewinienia i okazaną skruchę.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy podkreślić przede wszystkim należy, iż lektura uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia jednoznacznie wskazuje, iż Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w prawidłowy sposób ustalił katalog okoliczności mających wpływ na wymierzoną karę.

OSD zasadnie uznał, że okoliczności popełnienia czynu są wysoce naganne zważywszy, że popełnienie przez obwinionego przestępstwa oszustwa z art. 286 k.k. stanowi ewidentne naruszenie godności zawodu radcy prawnego. WSD podziela pogląd Sądu I Instancji wobec stawianego obwinionemu zarzutu, że wymierzona kara jest adekwatna, jest dolegliwa i wypełni zakładane cele dyscyplinująco wychowawcze oraz spowoduje zaniechania na przyszłość popełniania przestępstw w tym oszustw.

O kosztach postępowania odwoławczego Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł w oparciu o art. 70⁶ ust.2 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (tekst jednolity Dz. U. 2017. 1870) obciążając obwinionego kwotą zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.